

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

BG

ESB-PUBLIC

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 27 ноември 2017 година

относно сделки със свързани лица

(CON/2017/50)

Въведение и правно основание

На 8 ноември 2017 г., след кореспонденция между Българската народна банка (БНБ) и Министъра на финансите, Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от БНБ за становище относно проект на Закон за изменение на Закона за кредитните институции (наричан по-долу „законопроектът“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО на Съвета¹, тъй като законопроектът съдържа разпоредби, които се отнасят до правилата, приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно член 17.5, първо изречение от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Цел на законопроекта

1.1. Основната цел на законопроекта е укрепване на регулаторната рамка за банковия надзор в България и по-специално по отношение на сделки със свързани лица. Поради това законопроектът изменя Закона за кредитните институции², както следва:

- институциите, които искат да получат лиценз на кредитна институция, се задължават да предоставят на БНБ допълнителна информация за лица с пряко или непряко квалифицирано дялово участие в тази институция;
- за да се гарантира тяхното стабилно и разумно управление, кредитните институции се задължават да уведомяват БНБ, незабавно след узнаване относно обстоятелства, които дават основания за наличието на негативно въздействие от страна на лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие в тази институция;
- кредитните институции могат да предоставят кредити на лица, за които се счита, че са свързани лица, само с единодушно решение на управителния съвет и след одобрение на надзорния съвет на кредитната институция;

¹ Решение 98/415/ЕО на Съвета от 29 юни 1998 г. за консултирането на националните власти с Европейската централна банка по отношение на проектите за законодателни разпоредби (ОВ L 189, 3.7.1998 г., стр. 42).

² Обн. в Държавен вестник, бр. 59 от 21 юли 2006 г.

- законопроектът разширява списъка с експозициите, които се считат за експозиции към свързани лица;
 - кредитните институции са длъжни да прилагат вътрешни правила и процедури за установяване, наблюдение и докладване на експозициите към лица, които се считат за свързани; и
 - БНБ се оправомощава да приеме наредба по прилагане на правилата относно експозициите към лица, които се считат за свързани.
- 1.2. Законопроектът също така цели подобряване на правната рамка за прилагането на насоките, препоръките и другите актове на Европейския банков орган (ЕБО) в България. За тази цел законопроектът въвежда изрично изискване за кредитните институции да прилагат тези насоки, препоръки и други мерки на ЕБО, за които БНБ е оповестила, че ще спазва. В допълнение законопроектът предоставя на БНБ правомощието да издава наредби, указания или други актове за въвеждане на изисквания, критерии и условия, произтичащи от насоките, препоръките и другите мерки на ЕБО.

2. Общи забележки

ЕЦБ отбелязва, че Програмата за оценка на финансовия сектор за България на Международния валутен фонд (наричан по-долу „Докладът на ПОФС“)³ съдържа констатации относно съответствието на българската правна рамка с Основните принципи за ефективен банков надзор на Базелския комитет за банков надзор (наричани по-долу „Основните принципи“)⁴, и по-специално с Основните принципи относно сделки със свързани лица⁵. ЕЦБ разбира, че БНБ вече е предприела конкретни мерки във връзка с констатациите на МВФ⁶ и по-специално за привеждане на българската регулаторна рамка в съответствие с Основните принципи относно сделки със свързани лица⁷.

3. Специфични забележки

- 3.1 Основните принципи осигуряват солидна основа за регулирането, надзора, управлението и управлението на риска на банковия сектор⁸. От пруденциална гледна точка сделките със

³ Вж. International Monetary Fund (IMF), Bulgaria: Financial Sector Assessment Program, Detailed Assessment of Observance on the Basel Core Principles for Effective Banking Supervision, IMF Country Report No 15/295 and Bulgaria, Financial Sector Assessment Program: Technical Note—Stocktaking of Progress Achieved by the Bulgarian National Bank in Strengthening Banking Supervision, IMF Country Report No 17/199, и двете достъпни на уебсайта на МВФ www.imf.org.

⁴ Вж. Basel Committee on Banking Supervision (BCBS), Core principles for Effective Banking Supervision, септември 2012 г., достъпно на уебсайта на БКБН www.bis.org.

⁵ Вж. BCBS Core Principles for Effective Banking Supervision, Principle 20.

⁶ Вж. План за реформиране и развитие на банковия надзор, осъществяван от Българската народна банка, 5 октомври 2015 г., достъпен на уебсайта на БНБ www.bnb.bg.

⁷ Докладът на ПОФС оцени българската правна рамка като „съществено несъответстваща“ с Основен принцип 20.

⁸ Вж. ECB, Guide to banking supervision, ноември 2014 г., достъпно на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu.

свързани лица могат да породят конфликт на интереси и заслужават специално внимание⁹. Рисковете, относими към сделки със свързани лица, вече са разгледани, например в правилата за вътрешно управление¹⁰ и правилата за разкриване на информация¹¹, приложими по отношение на кредитните институции в Съюза. ЕЦБ подкрепя целта за по-нататъшно укрепване на българската регулаторна рамка, както и на регулаторната рамка на Съюза по отношение на сделките със свързани лица¹².

- 3.2 ЕЦБ отбелязва уточненията относно въвеждането от БНБ на насоките и препоръките на ЕБО в България, съдържащи се в законопроекта, които следва да подобрят правната сигурност.

Настоящото становище ще бъде публикувано на уебсайта на ЕЦБ.

Съставено във Франкфурт на Майн на 27 ноември 2017 година.

[подпис]

Председател на ЕЦБ

Mario DRAGHI

⁹ Вж. Technical working document: ECB staff drafting proposals on amendments to the Union framework for capital requirements of credit institutions and investment firms - Drafting proposals in relation to a proposal for a directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2013/36/EU as regards exempted entities, financial holding companies, mixed financial holding companies, remuneration, supervisory measures and powers and capital conservation measures and further proposed amendments to the current text of the Capital Requirements Directive (CRD), Amendment 22, достъпно на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu.

¹⁰ Вж. Насоки (EBA/GL/2017/11) на Европейския банков орган относно вътрешното управление съгласно Директива 2013/36/ЕС, Окончателен доклад, 26 септември 2017 г., по-специално точки 105, 113 и 176, достъпни на уебсайта на ЕБО www.eba.europa.eu.

¹¹ Вж. Насоки (EBA/GL/2016/11) на Европейския банков орган относно изискванията за оповестяване на информация съгласно осма част от Регламент (ЕС) № 575/2013, Таблица 1, достъпни на уебсайта на ЕБО www.eba.europa.eu.

¹² Вж. също параграф 2.3 от Становище CON/2016/48, достъпно на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu.